

много други прѣзъ втората половина на VIII в., когато българската държава, поради военниятъ си несполуки съ Византия, се намирала въ твърдѣ критично положение, и вслѣдствие на това избухвали вѫтрѣшни междуособици. Но тѣ били революционни събрания, противъ владѣтелитѣ, виновницитѣ на нещастията, споредъ тогавашното българско обществено мнѣние, и не се занимавали съ устройството и управлението на държавата. За второ едно събрание на българитѣ говори лексикографътъ Суидасъ. Той казва, че князъ Крумъ, слѣдъ като се извѣстилъ отъ заробенитѣ авари за причината, поради която пропаднала тѣхната държава, свикаль всички българи и издалъ познатитѣ подъ негово име законо-постановления¹⁴. Това извѣстие не е историченъ фактъ, но прѣдание, което се разпространило и запазило въ Византия за българитѣ¹⁵. Но и да се приеме безспорно, че е билъ свиканъ този съборъ, пакъ той не ще да е ималъ държавно-правенъ характеръ, защото отъ думитѣ на автора: „Крумъ свикаль всички българи и заповѣдалъ, като узаконилъ“, ясно се установява, че той не свикаль българитѣ, за да се съвѣтва съ тѣхъ по уреждане и управление на държавата, а за да имъ съобщи законоположенията си. Другояче едва ли би могълъ да постъпии единъ войстvenъ и деспотиченъ владѣтель, какъвто билъ князъ Крумъ. Въ Региновата хроника се говори, че самъ князъ Борисъ детрониралъ по-стария си синъ и български владѣтель Владимиръ и слѣдъ това свикаль цѣлото си кралство и поставилъ на владѣтелския прѣстолъ по-младия си синъ Симеонъ¹⁶, на когото прѣдъ

¹⁴ Suidas. Lexicon, I, 761. „Οὐ δὲ [Κρὲμ] ταῦτα ἀκούσας συνεχάλεσατο τοὺς Βουλγάρους πάντας, καὶ διετάξατο νομοθετῶ...“

¹⁵ Вж нашата студия: Крумовитѣ закони. Спис. на юрид. дружество год. IV, кн. VII и VIII, 308—326.

¹⁶ Соколовъ М. Изъ древ. ист. болгаръ, 222. „. . . . deinde conovocato omni regno suo, filium juniores constituit, interminatus